

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, UHERSKÉ HRADIŠTĚ, ZA ALEJÍ 1072

Školní program proti šikanování

školní rok 2026/2027

Program byl pro školní rok 2026/2027 revidován na základě vyhodnocení jeho realizace v předchozím školním roce, zkušeností pedagogických pracovníků a poradenských služeb ve škole a aktuálních potřeb žáků. Při vyhodnocení byla věnována zvýšená pozornost zejména projevům šikany a rizikového chování v online prostředí, kterému je podle zkušeností školy v posledních letech třeba věnovat zvýšenou pozornost. Revidovaná verze vychází ze Školního programu proti šikanování pro školní rok 2025/2026 a zohledňuje aktuální právní předpisy, metodická doporučení MŠMT a zkušenosti školy s prevencí, včasným zachycením a řešením šikany. Právní a metodická část byla aktualizována podle stavu ověřeného k 1. 9. 2026.

Role	Odpovědná osoba
Výchovný poradce	Mgr. Dana Šimíková
Školní metodik prevence	Mgr. Kristýna Horáková
Školní psycholog	Mgr. Veronika Frolíková
Zástupkyně ředitele školy – pracovník podílející se na koordinaci poradenských služeb ve škole a řešení závažných případů	Mgr. Marie Holčíková
Pracovník podílející se na poskytování poradenských služeb ve škole a na prevenci rizikového chování	Mgr. Markéta Janíková
Ředitel školy – schválení programu a zajištění podmínek pro jeho realizaci	Mgr. Vratislav Brokl

Program je otevřený dokument. Vyhodnocuje se průběžně a nejméně jednou ročně se aktualizuje.

Školní rok 2026/2027 • revidováno k 1. 9. 2026

Obsah

- 1. Účel, působnost a základní principy
- 2. Právní a metodická východiska
- 3. Vymezení šikany a souvisejících forem násilí
- 4. Cíle programu
- 5. Odpovědnosti a kompetence
- 6. Preventivní systém školy
- 7. Varovné signály
- 8. Oznámení podezření na šikanu
- 9. Krizový plán – obecný postup
- 10. Postup při počáteční šikaně
- 11. Postup při pokročilé šikaně a mimořádné situaci
- 12. Kyberšikana a související kybernetická agrese
- 13. Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci
- 14. Vnější spolupráce a oznamovací povinnosti
- 15. Podpurná, výchovná a kázeňská opatření
- 16. Evaluace programu
- 17. Kontakty

Příloha č. 1 – Zásady vedení individuálních rozhovorů při prošetřování podezření na šikanu

Příloha č. 2 – Pracovní záznam z individuálního rozhovoru („rybí kost“)

Příloha č. 3 – Rychlý postup zaměstnance při podezření na šikanu

1. Účel, působnost a základní principy

Šikanování je závažná forma násilného, ponižujícího nebo jinak ubližujícího chování, která může ohrožovat bezpečí, důstojnost, zdravý vývoj, duševní zdraví i vzdělávání žáků. Může se odehrávat přímo ve škole, při činnostech souvisejících se vzděláváním i v online prostředí a svými důsledky zasahovat do vztahů a klimatu školy. Účelem tohoto programu je vytvořit srozumitelný a funkční celoškolský systém prevence šikanování, jeho včasného rozpoznání, bezpečného prošetření, ochrany ohroženého žáka a následné práce s jednotlivými aktéry i třídním kolektivem.

Program vychází z těchto základních principů:

- Program je závazným pracovním rámcem pro pedagogické pracovníky školy a podle povahy konkrétní situace také pro ostatní zaměstnance školy.
- Každé podezření na šikanování nebo jiné závažné násilné chování je nutné brát vážně a přiměřeně je prověřit.
- Při řešení situace má vždy přednost bezpečí a ochrana dítěte před snahou případ rychle uzavřít.
- Škola chrání dítě, které oznámilo šikanování nebo jiné ohrožující jednání, stejně jako další osoby poskytující informace potřebné k objasnění situace. Informace o případu jsou sdíleny pouze v rozsahu nezbytném pro jeho bezpečné a odborné řešení.
- Škola nebagatelizuje jednorázový závažný útok pouze proto, že nebyl opakován. I jednorázové fyzické, psychické, sexuální, kybernetické nebo jiné závažné násilné jednání může vyžadovat okamžitý krizový postup, ochranná opatření, odbornou pomoc nebo oznámení příslušnému orgánu.
- Při prošetřování podezření na šikanování se neprovádí společný rozhovor žáka, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno, se žákem nebo žáky podezřelými z šikany ani jiné postupy, které by mohly dítě vystavit dalšímu tlaku, zastrašování nebo sekundárnímu zraňování. Prošetřování případu se nevede veřejně před třídou.
- Při řešení případu škola postupuje individuálně s ohledem na věk žáků, závažnost a charakter jednání, míru ohrožení, vztahy ve skupině a další okolnosti konkrétního případu.
- Řešení šikanování nekončí uložením výchovného nebo kázeňského opatření. Podle charakteru případu následuje další práce s ohroženým žákem, žákem nebo žáky, kteří se dopustili nevhodného jednání, třídním kolektivem, zákonnými zástupci a případně také spolupráce s externími odbornými institucemi.
- Program je součástí preventivního systému školy a navazuje zejména na školní řád, preventivní program školy, krizový plán školy a činnost poradenských služeb ve škole.

2. Právní a metodická východiska

Školní program proti šikanování vychází zejména z následujících právních předpisů a metodických dokumentů, vždy v jejich aktuálním znění a ve znění účinném k datu poslední revize programu:

- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, zejména ustanovení upravující práva a povinnosti pedagogických pracovníků (§ 22a a § 22b), bezpečnost a ochranu zdraví žáků (§ 29), školní řád (§ 30), výchovná a kázeňská opatření a postup při zvlášť hrubém porušení povinností (§ 31) a odpovědnost ředitele školy (§ 164);
- vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, zejména ustanovení týkající se hodnocení chování žáků a § 17 upravující výchovná opatření;
- vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, zejména § 7 a příloha č. 3, které upravují poskytování poradenských služeb ve škole, prevenci rizikového chování a činnosti jednotlivých pedagogických pracovníků podílejících se na poskytování těchto služeb;
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, zejména § 6 vymezující situace ohrožení dítěte a § 10 upravující povinnosti školy při oznamování skutečností nasvědčujících ohrožení dítěte;
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, včetně ustanovení o nepřekažení trestného činu (§ 367), neoznámení trestného činu (§ 368) a dalších skutkových podstat, které mohou být podle okolností konkrétního případu relevantní;
- zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů;
- zákon č. 198/2009 Sb., antidiskriminační zákon, zejména ve vztahu k diskriminačnímu obtěžování a jednání motivovanému chráněnými charakteristikami osoby;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR) a zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, zejména ve vztahu k ochraně osobních údajů, dokumentaci případu a sdílení informací o žácích;
- vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, v aktuálním znění, pokud v souvislosti se šikanováním nebo násilným jednáním dojde k úrazu žáka;
- zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, pokud je v rámci následné práce využívána spolupráce se střediskem výchovné péče;
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016;
- Metodické doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních,

č. j. MSMT-21291/2010-28, včetně jeho aktuálních tematických příloh, zejména přílohy věnované školní šikaně a přílohy věnované kybernetické agresi a kyberšikaně;

- Metodické doporučení pro školy a školská zařízení – Spolupráce škol a školských zařízení s PČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži, č. j. MSMT-6167/2025-1.

3. Vymezení šikany a souvisejících forem násilí

3.1 Vymezení šikany

Za šikanu se pro účely tohoto programu považuje vědomé a záměrné agresivní chování žáka nebo skupiny žáků vůči jinému žákovi nebo skupině žáků, jehož cílem nebo důsledkem je fyzické, psychické, emocionální nebo sociální ublížení.

Šikana je charakterizována zejména nepoměrem sil mezi agresorem a obětí, bezmocí nebo znevýhodněním oběti a obtížnou možností účinně se bránit. Jednání bývá zpravidla opakované, opakování však není nezbytnou podmínkou pro vyhodnocení situace jako šikanování.

Při posuzování konkrétní situace se zohledňuje zejména:

- záměr a charakter jednání,
- nepoměr fyzických, psychických, sociálních nebo jiných sil mezi zúčastněnými,
- možnost oběti účinně se bránit,
- závažnost a intenzita jednání,
- jeho opakování nebo dlouhodobost,
- dopad jednání na oběť,
- postavení jednotlivých žáků ve skupině,
- věk a rozumová vyspělost zúčastněných,
- prostředí a další okolnosti konkrétního případu.

Jednorázové závažné násilné nebo ponižující jednání, které nenaplňuje všechny znaky šikany, škola nebagatelizuje. Řeší je podle jeho povahy a závažnosti v souladu se školním řádem, krizovým plánem školy a dalšími příslušnými postupy.

3.2 Základní formy a podoby šikany

Podoba šikany	Příklady projevů
Přímá fyzická	bití, kopání, strkání, údery, plivání, omezování pohybu, fyzické zastrašování, ničení, schovávání nebo odebírání věcí, nucení k ponižujícím nebo jiným nedobrovolným úkonům
Přímá verbální a neverbální	nadávky, urážky, zesměšňování, ponižování, výhrůžky, pomluvy, nátlak, vydírání, zastrašování, zraňující komentáře, manipulativní příkazy, urážlivá nebo výhrůžná gesta a další neverbální projevy

Podoba šikany	Příklady projevů
Nepřímá / vztahová	záměrné ignorování, izolování nebo vylučování ze skupiny, šíření pomluv a nepravdivých informací, poškozování pověsti a sociálního postavení oběti, manipulování vztahů nebo využívání dalších osob k útokům proti oběti
Kyberšikana	ponižování, vyhrožování, zesměšňování nebo jiné ubližování prostřednictvím sociálních sítí, chatů, komunikačních aplikací, online her, e-mailů, zpráv, fotografií, videí, falešných profilů, skupinových konverzací nebo jiných digitálních služeb

Jednotlivé formy šikany se mohou vzájemně kombinovat. Šikana může probíhat otevřeně i skrytě, přímo i nepřímo a může se přesouvat mezi školním a online prostředím.

Projevy šikany mohou mít také sexualizovaný nebo diskriminační charakter. Mohou zahrnovat například sexuálně nevhodné nebo ponižující výroky, nevhodné dotyky či sexuální provokace nebo zraňující a ponižující projevy vztahující se k rase, národnosti, etnicitě, náboženství, sexualitě či jiné osobní charakteristice žáka.

Šikana a jiné násilí vůči pracovníkům školy

Specifickou podobou šikany může být také šikana zaměřená na učitele nebo jiného pracovníka školy. Může mít podobu opakovaných slovních útoků, zesměšňování, ponižování, vyhrožování, psychického nátlaku, záměrného narušování autority pracovníka, kybernetických útoků nebo fyzického násilí.

Ne každý konflikt nebo jednotlivý nevhodný projev žáka vůči pracovníkovi školy je šikanou. Při posuzování situace se přihlíží zejména k charakteru a závažnosti jednání, jeho opakování, záměru, nepoměru sil a dopadu na napadeného pracovníka.

Závažné nebo opakované fyzické či psychické útoky vůči pracovníkovi školy škola nebagatelizuje. Při jejich řešení postupuje podle okolností konkrétního případu v souladu s tímto programem, Krizovým plánem školy, školním řádem a pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a zajišťuje ochranu napadeného pracovníka i dalších osob.

3.3 Škádlení, konflikt a šikana

Při posuzování situace je důležité rozlišovat běžné škádlení nebo konflikt mezi žáky od šikany. Rozhodující není pouze konkrétní projev, ale zejména vztah mezi zúčastněnými, nepoměr sil, možnost účinné obrany, záměr a dopad jednání na dítě.

Škádlení / běžný konflikt	Šikana
Účastníci mají zpravidla srovnatelné postavení a reálnou možnost reagovat a bránit se.	Mezi účastníky existuje nepoměr sil a oběť má omezenou možnost se účinně bránit.

Škádlení / běžný konflikt	Šikana
Chování je vzájemné nebo vzniká v rámci konkrétního konfliktu.	Jednání směřuje převážně jednostranně proti oběti.
Po zjištění, že je chování druhému nepříjemné nebo zraňující, zpravidla ustane.	Jednání pokračuje navzdory nesouhlasu, strachu nebo zjevné nepohodě oběti.
Záměrem není druhého ponižovat, ovládat nebo mu ubližovat.	Jednání je spojeno se záměrem ublížit, ponížit, zastrašit, ovládat nebo poškodit oběť.
Účastníci mají zpravidla možnost situaci opustit a jejich role nejsou pevně rozdělené.	Oběť se ze situace obtížně dostává a její postavení je vůči agresorovi nebo skupině oslabené.

Samotná existence konfliktu nevylučuje možnost šikany. Pokud si pracovník školy není jistý, zda konkrétní situace naplňuje znaky šikanování, neuzavírá ji pouze jako „škádlení“ nebo „konflikt“, ale předá informace k dalšímu posouzení osobám určeným tímto programem.

4. Cíle programu

4.1 Krátkodobé cíle

- poskytovat žákům věkově přiměřené informace o šikaně, kyberšikaně, možnostech bezpečného oznámení problému, osobách, na které se mohou obrátit, a dostupných formách pomoci;
- vést žáky i pedagogické pracovníky k rozlišování škádlení, konfliktu, jednorázové agrese a šikany bez bagatelizace závažných incidentů;
- průběžně sledovat klima tříd, vztahy mezi žáky a riziková místa a situace ve škole;
- zajišťovat dostupné a srozumitelné možnosti oznámení šikany nebo jiného ohrožujícího chování;
- udržovat funkční užší realizační tým a jasně stanovené kompetence jeho členů;
- zajistit, aby zaměstnanci školy věděli, jak postupovat při bezprostředním ohrožení a komu předat podezření na šikanu nebo jiné závažné násilné jednání.

4.2 Dlouhodobé cíle

- vytvářet bezpečné, respektující a podporující klima školy;
- systematicky pracovat se vztahy a skupinovou dynamikou tříd, zejména prostřednictvím třídnických hodin a dalších preventivních aktivit;
- rozvíjet u žáků schopnost rozpoznat nevhodné a ohrožující chování, bezpečně vyhledat pomoc a podle svých možností podpořit ohroženého spolužáka;
- průběžně vzdělávat pedagogické pracovníky v oblasti prevence, rozpoznávání a bezpečného řešení šikany a dalších forem rizikového chování;

- udržovat jednotný a koordinovaný postup školy při ochraně dítěte, prošetřování podezření a řešení závažných incidentů;
- podporovat spolupráci školy se zákonnými zástupci a podle potřeby s odbornými institucemi;
- pravidelně vyhodnocovat účinnost preventivních a následných opatření a podle zjištěných potřeb program aktualizovat.

5. Odpovědnosti a kompetence

Role	Hlavní odpovědnost
Každý zaměstnanec školy	Při bezprostředním ohrožení bezodkladně reaguje, podle svých možností přispěje k přerušení násilného jednání, zajistí bezpečí ohrožených osob a podle potřeby přivolá další pomoc. Podezření na šikanu nebo jiné závažné násilné jednání neprodleně předá zpravidla výchovnému poradci, případně školnímu metodikovi prevence nebo vedení školy podle povahy a závažnosti situace. Nevede vlastní paralelní prošetřování mimo koordinovaný postup školy.
Třídní učitel	Průběžně sleduje vztahy a klima třídy, realizuje preventivní práci, přijímá informace a oznámení žáků a předává podezření na šikanu zpravidla výchovnému poradci, podle povahy a závažnosti také školnímu metodikovi prevence nebo vedení školy. Spolupracuje při řešení případu, poskytuje informace potřebné k posouzení situace a podílí se na následné práci s třídním kolektivem.
Školní metodik prevence	Koordinuje preventivní činnosti školy v oblasti rizikového chování a poskytuje metodickou podporu pedagogickým pracovníkům. Při řešení konkrétního případu se podílí na posouzení situace a ve spolupráci se školním psychologem zejména na ochraně a podpoře žáka, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno. Spolupracuje při koordinaci dalšího postupu, dokumentaci případu, komunikaci se zákonnými zástupci a odbornými institucemi a při vyhodnocování přijatých opatření.
Školní psycholog	Poskytuje v rámci svých odborných kompetencí psychologickou podporu zejména žákovi, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno, a podle potřeby také dalším žákům nebo pracovníkům školy. Podílí se na potřebných rozhovorech, posouzení potřeb dítěte a třídního kolektivu, krizové intervenci a následné práci. Podle potřeby doporučuje nebo pomáhá zprostředkovat návaznou odbornou pomoc.
Výchovný poradce	V souladu s vnitřním rozdělením kompetencí školy zpracovává a aktualizuje Školní program proti šikanování ve spolupráci se školním metodikem prevence, vedením školy a dalšími pracovníky poskytujícími poradenské služby ve škole. Podílí se na prošetřování podezření na šikanu, zejména na vedení individuálních rozhovorů se svědky a se žáky, u nichž existuje podezření, že se dopustili ubližujícího jednání, zpravidla ve spolupráci se zástupkyní ředitele školy. Spolupracuje při vyhodnocení situace, stanovení dalších opatření, jednání se zákonnými zástupci a zajištění návazné poradenské péče.

Role	Hlavní odpovědnost
Vedení školy	Odpovídá za vytvoření podmínek pro bezpečné prostředí školy a funkční systém prevence a řešení šikany. Zajišťuje potřebná organizační a bezpečnostní opatření, koordinuje nebo se podle potřeby přímo podílí na řešení konkrétních případů a rozhoduje o opatřeních v kompetenci školy. Zástupkyně ředitele školy se podle vnitřního nastavení školy podílí zejména na prošetřování závažnějších případů a vedení potřebných rozhovorů ve spolupráci s dalšími členy týmu. Vedení školy zajišťuje také splnění zákonných oznamovacích a ohlašovacích povinností školy nebo ředitele školy.
IT pracovník / správce ICT	Podle potřeby poskytuje technickou součinnost při řešení kyberšikany, zejména při bezpečném zachování dostupných údajů v systémech školy a při ochraně školních informačních systémů. Postupuje v rámci svých oprávnění a nezasahuje neoprávněně do soukromých účtů nebo zařízení žáků či jiných osob.

5.1 Užší realizační tým (URT)

Užší realizační tým zajišťuje koordinovaný postup školy při prevenci a řešení šikany. Je v něm zastoupeno vedení školy a podle povahy konkrétní situace se na jeho činnosti podílejí zejména výchovný poradce, školní metodik prevence, školní psycholog, třídní učitel a podle potřeby další pracovníci poskytující poradenské služby ve škole nebo další pedagogičtí pracovníci.

Při řešení konkrétního případu užší realizační tým zejména:

- předběžně posoudí závažnost a charakter situace a dostupné informace; posoudí, zda hrozí další ubližování nebo bezprostřední ohrožení některé ze zúčastněných osob, a zajistí potřebná opatření k jejich ochraně;
- zajistí ochranu a podporu žáka, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno;
- rozdělí úkoly mezi pracovníky zapojené do řešení případu a koordinuje jejich další postup;
- koordinuje pořadí a způsob vedení individuálních rozhovorů se zúčastněnými osobami tak, aby nedošlo k ovlivňování výpovědí nebo nevhodné konfrontaci;
- průběžně zaznamenává podstatné informace, zjištění a přijatá opatření;
- koordinuje komunikaci se zákonnými zástupci zúčastněných žáků;
- podle závažnosti a povahy případu posoudí potřebu spolupráce s externími odbornými institucemi nebo dalšími příslušnými orgány;
- navrhne další postup a opatření v rámci kompetencí školy; o opatřeních, která náleží do pravomoci ředitele školy nebo jiné oprávněné osoby, rozhoduje tato osoba;
- koordinuje následnou práci se zúčastněnými žáky a podle potřeby také s třídním kolektivem;
- průběžně vyhodnocuje účinnost přijatých opatření a podle potřeby navrhuje jejich úpravu nebo další postup.

Zásada koordinovaného postupu: Další postup při řešení případu je průběžně koordinován mezi pracovníky, kteří se na jeho řešení podílejí. Informace jsou sdíleny pouze v rozsahu nezbytném pro

bezpečné a odborné řešení situace. Citlivé údaje se neposkytují osobám, které je pro plnění svých úkolů nepotřebují.

6. Preventivní systém školy

Prevence šikany je součástí každodenního života školy a není omezena pouze na řešení již vzniklých problémů. Je založena na vytváření bezpečného a respektujícího prostředí, práci se vztahy mezi žáky, včasném zachycování rizikových projevů a spolupráci pedagogických pracovníků, žáků a zákonných zástupců.

6.1 Třídnické hodiny

Třídnické hodiny jsou jedním ze základních nástrojů prevence a práce se vztahy ve třídě. Ve škole probíhají v rozsahu 2 × 45 minut a 2 × přibližně 20 minut měsíčně.

Delší třídnické hodiny jsou zaměřeny zejména na:

- práci se vztahy a skupinovou dynamikou třídy;
- vytváření bezpečného a respektujícího klimatu;
- rozvoj empatie, komunikace a spolupráce;
- vytváření a upevňování srozumitelných pravidel třídy;
- zapojování žáků do života a fungování třídy;
- rozvoj schopnosti vyhledat pomoc při obtížné nebo ohrožující situaci.

Kratší třídnické hodiny mohou být využity také k organizačním záležitostem a k navazující preventivní práci.

Při práci se třídou se uplatňují zejména tyto zásady:

- komunitní kruh je využíván jako pravidelný nástroj práce se třídou, nikoli pouze v situaci, kdy vznikne problém;
- při komunitním kruhu mají žáci právo hovořit i právo zdržet se vyjádření;
- respektuje se soukromí žáků a citlivá osobní témata se neřeší veřejně před třídou;
- pokud některý žák při společné aktivitě prožívá silné emoce, pedagog řeší situaci citlivě a podle potřeby individuálně;
- upřednostňují se aktivity podporující spolupráci, vzájemný respekt a zapojení všech žáků před aktivitami, které mohou nevhodně prohlubovat rozdíly v jejich postavení;
- třídní učitel průběžně sleduje vztahy a klima třídy a podle potřeby spolupracuje s pracovníky poskytujícími poradenské služby ve škole.

6.2 Prevence ve výuce a školním životě

Prevence šikany není omezena pouze na třídnické hodiny. Témata vztahů, respektu, bezpečí, komunikace, spolupráce, pomoci druhým, odpovědného chování a bezpečného pohybu v online prostředí jsou přiměřeně věku žáků zařazována do výuky a dalších činností školy.

Škola zejména:

- vytváří ve třídách srozumitelná a smysluplná pravidla chování a vede žáky k jejich respektování;
- zapojuje žáky přiměřeně jejich věku do tvorby pravidel a života třídy;
- podporuje spolupráci mezi žáky a vytváří podmínky, aby každý žák mohl zažít přijetí a úspěch;
- vede žáky k respektování odlišností a důstojnosti druhých;
- seznamuje žáky přiměřeně jejich věku s tím, na koho se mohou obrátit, pokud se jim nebo někomu jinému děje něco nepříjemného, ponižujícího nebo ohrožujícího;
- věnuje pozornost bezpečnému chování v online prostředí, ochraně soukromí, bezpečné komunikaci a možnostem oznámení škodlivého nebo ohrožujícího obsahu;
- využívá podle potřeb tříd preventivní programy, adaptační aktivity, projektové dny a další vhodné preventivní činnosti.

6.3 Ochranný režim a riziková místa

Součástí prevence je také organizace prostředí školy a dohled nad žáky.

Škola:

- zajišťuje pedagogický dohled v souladu s organizací provozu školy;
- věnuje zvýšenou pozornost místům a situacím, ve kterých může být riziko ubližování mezi žáky vyšší;
- průběžně vyhodnocuje riziková místa a situace ve škole a podle potřeby přijímá vhodná organizační opatření;
- nejméně jednou ročně a také v návaznosti na zjištěné problémy vyhodnocuje riziková místa a podle potřeby upravuje organizaci dohledů nebo další bezpečnostní opatření;
- při školních akcích mimo budovu školy stanovuje předem srozumitelná pravidla bezpečného chování a způsob, jakým mohou žáci v případě problému kontaktovat odpovědného dospělého;
- při zjištění nového rizikového místa nebo situace přijímá přiměřená organizační opatření.

6.4 Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce se zákonnými zástupci je důležitou součástí prevence šikany.

Škola:

- seznamuje zákonné zástupce se základními principy prevence a řešení šikany ve škole;
- informuje je o možnostech, kam se obrátit při podezření na šikanu nebo jiné závažné ubližující chování;
- podporuje včasnou komunikaci zákonných zástupců se školou při změnách chování dítěte, vztahových problémech nebo jiných signálech možného ohrožení;

- využívá třídní schůzky, tripartitní setkání, individuální konzultace a další vhodné formy komunikace;
- při řešení konkrétního případu komunikuje se zákonnými zástupci individuálně s ohledem na bezpečí dítěte, ochranu soukromí a potřeby řešení případu.

6.5 Vzdělávání pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci jsou seznamováni se Školním programem proti šikanování a s postupy školy při podezření na šikanu.

Škola podporuje jejich průběžné vzdělávání zejména v oblasti:

- včasného rozpoznání problémových vztahů mezi žáky a možných projevů šikany;
- práce se vztahy a klimatem třídy;
- postupu školy při podezření na šikanu;
- komunikace se žáky v náročných situacích;
- kyberšikany a rizikového chování v online prostředí.

Zvýšená pozornost je věnována odbornému rozvoji pracovníků, kteří se přímo podílejí na prošetřování a řešení případů šikany. Postup školy při podezření na šikanu může být podle potřeby připomínán a prakticky procvičován také prostřednictvím modelových situací při pedagogických poradách nebo společném vzdělávání.

7. Varovné signály

Jednotlivý varovný signál nemusí sám o sobě znamenat, že dochází k šikaně. Zvýšenou pozornost je však třeba věnovat zejména kombinaci více signálů, jejich opakování nebo nápadné změně v chování či situaci žáka.

7.1 Přímé varovné signály

- posměšky, ponižování, hanlivé přezdívky, nadávky, výhrůžky nebo nátlak;
- panovačné nebo ponižující příkazy, kterým se žák podřizuje;
- vyžadování peněz, věcí nebo služeb, nucení k nepříjemným či ponižujícím činnostem;
- strkání, údery, kopání nebo jiné fyzické útoky, při nichž je patrný nepoměr sil nebo se napadený žák nedokáže účinně bránit;
- „rvačky“, při nichž je jeden z účastníků zřetelně slabší, snaží se uniknout nebo se nebrání.

7.2 Nepřímé varovné signály

- nápadná osamělost nebo izolace žáka, zejména o přestávkách;
- vyhledávání blízkosti dospělých, zvýšená nejistota nebo strach z konkrétní osoby, přestávek či cesty do školy;
- náhlá uzavřenost, smutek, úzkost, podrážděnost nebo jiná výrazná změna chování;
- náhlé a nevysvětlitelné zhoršení školního prospěchu nebo zvýšená absence;

- poškozené nebo opakovaně ztracené věci, peníze či školní pomůcky;
- nevysvětlená nebo neuspokojivě vysvětlená zranění;
- nechť chodit do školy nebo změny obvyklé cesty do školy a ze školy.

7.3 Varovné projevy v online prostředí

- šíření ponižujících nebo zesměšňujících fotografií, videí, zpráv či jiného obsahu;
- vytváření falešných profilů nebo zneužití identity žáka;
- výhrůžné, ponižující nebo vyděračské zprávy;
- záměrné online ponižování, zesměšňování nebo sociální izolování žáka;
- opakované vylučování z online skupin nebo konverzací, pokud je součástí nátlaku, ponižování nebo izolace žáka.

Závažné projevy psychické krize: Sebepoškozování, sebevražedné výroky nebo jiné známky závažné psychické krize mohou se šikanou souviset, ale mohou mít i jiné příčiny. Pokud se objeví, škola současně postupuje podle příslušného krizového postupu

8. Oznámení podezření na šikanu

Podezření na šikanu může oznámit žák, zákonný zástupce, zaměstnanec školy nebo jiná osoba.

Oznámení lze učinit zejména:

- osobně kterémukoli zaměstnanci školy, kterému žák důvěřuje;
- přímo výchovnému poradci, třídnímu učiteli, školnímu metodikovi prevence, školnímu psychologovi nebo vedení školy;
- prostřednictvím schránky důvěry;
- zákonný zástupce může školu kontaktovat osobně, telefonicky nebo prostřednictvím oficiálních elektronických kontaktů školy.

Zaměstnanec školy, který oznámení přijme, s informací zachází citlivě a předá ji k dalšímu řešení podle pravidel stanovených tímto programem, zpravidla výchovnému poradci nebo podle závažnosti situace vedení školy.

Každé oznámení nebo důvodné podezření je třeba brát vážně a přiměřeně prověřit. S informacemi se zachází citlivě a sdílí se pouze v rozsahu nezbytném pro bezpečné řešení situace a ochranu dítěte. Oznamovateli nelze slíbit absolutní utajení, pokud je další předání informace nezbytné k ochraně dítěte nebo ke splnění zákonné povinnosti školy.

9. Krizový plán – obecný postup

Při podezření na šikanu škola postupuje koordinovaně s ohledem na bezpečí zúčastněných osob, závažnost a formu jednání a aktuální situaci. Pokud právě dochází k ubližování nebo je některá osoba bezprostředně ohrožena, mají vždy přednost kroky směřující k ochraně zdraví a bezpečí.

Krok	Postup
1. Zastavit bezprostřední ohrožení	Pokud právě dochází k ubližování nebo jinému ohrožujícímu jednání, zaměstnanec školy bezodkladně reaguje, podle svých možností přispěje k jeho ukončení, přivolá podle potřeby další pomoc a zajistí bezpečí ohrožených osob.
2. Poskytnout pomoc a zajistit bezpečí	Je-li někdo zraněn, poskytne se první pomoc a podle závažnosti se přivolá zdravotnická záchranná služba (155/112). Žákovi, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno, se zajistí bezpečné prostředí a dostupná podpora dospělé osoby. Podle situace se oddělí také další zúčastnění žáci tak, aby nemohlo pokračovat ubližování nebo docházet k ovlivňování dalších osob. Při úrazu škola postupuje také podle pravidel pro evidenci úrazů.
3. Předat informaci a zahájit koordinovaný postup	Podezření je neprodleně předáno zpravidla výchovnému poradci; v závažných nebo akutních případech také vedení školy. Podle povahy situace jsou zapojeni další členové užšího realizačního týmu, zejména školní metodik prevence a školní psycholog. Další postup již probíhá koordinovaně.
4. Zachytit a uchovat dostupné informace a podklady	Zaznamenají se podstatné informace o události, zejména čas, místo, zúčastněné osoby, dostupní svědci a zjištěné skutečnosti. U kyberšikany se podle možností bezpečně uchovávají dostupné podklady, například zprávy, snímky obrazovky, odkazy, názvy účtů a časové údaje. Původní digitální obsah se zbytečně neupravuje ani nemaže.
5. Posoudit závažnost a formu situace	Užší realizační tým předběžně posoudí charakter a závažnost jednání, jeho trvání a případné opakování, nepoměr sil, míru strachu a ohrožení, postavení zúčastněných žáků a situaci v třídním kolektivu. Současně posoudí, zda hrozí další ubližování a zda situace vyžaduje zapojení externí odborné pomoci nebo příslušných orgánů.
6. Zvolit odpovídající postup řešení	Podle závažnosti a formy situace se určí další postup. Počáteční formy šikany může škola řešit vlastními silami, má-li k tomu potřebné odborné kompetence. U pokročilé šikany, neobvyklých forem šikany, skupinového násilí nebo jiných zvláště závažných situací škola bezodkladně zajistí potřebnou externí odbornou spolupráci a podle okolností kontaktuje příslušné orgány.
7. Splnit případné oznamovací a ohlašovací povinnosti	Vedení školy posoudí, zda jsou splněny podmínky pro oznámení OSPOD, Policii ČR, státnímu zastupitelství nebo jinému příslušnému orgánu. Pokud právní předpis stanoví oznamovací nebo ohlašovací povinnost, škola ji splní ve stanovené lhůtě; její splnění není závislé na souhlasu zákonných zástupců.

Krok	Postup
8. Informovat zákonné zástupce	Zákonní zástupci zúčastněných žáků jsou informováni individuálně, způsobem a v rozsahu odpovídajícím povaze a závažnosti případu. Při komunikaci škola chrání soukromí ostatních žáků a nesdíluje informace, které nejsou pro řešení situace nezbytné. Je-li do případu zapojena Policie ČR nebo jiný příslušný orgán, škola podle potřeby koordinuje další postup také s tímto orgánem.
9. Přijmout ochranná, podpůrná a výchovná opatření	Škola přijme opatření potřebná k zajištění bezpečí a zastavení dalšího ubližování. Užší realizační tým navrhuje další postup a podpůrná opatření; o výchovných, kázeňských nebo jiných opatřeních rozhodují osoby, kterým tato pravomoc náleží podle právních předpisů a školního řádu. Součástí řešení je podle potřeby také následná práce se zúčastněnými žáky a třídním kolektivem.
10. Ověřit účinnost přijatých opatření	Škola situaci dále sleduje a v přiměřených intervalech ověřuje, zda ubližování skutečně ustalo, nedochází k odvetě nebo přesunu ubližování do jiné podoby či online prostředí a zda přijatá opatření poskytují potřebnou ochranu a podporu. Podle výsledků další postup upraví.

Zásada: Přesný způsob prošetřování se přizpůsobuje závažnosti a formě konkrétního případu. Při řešení se nepoužívá konfrontace žáka, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno, se žákem nebo žáky podezřelými z ubližujícího jednání. Nevede se společné prošetřování zúčastněných žáků ani se případ neprošetřuje veřejně před třídou. V rámci prošetřování škola neorganizuje společnou konfrontaci zákonných zástupců zúčastněných žáků za účelem „vyřikání si“ situace. Zdroj oznámení se chrání a citlivé informace se sdílejí pouze v nezbytném rozsahu. Rozhovory a další kroky jsou vedeny koordinovaně tak, aby nebylo ohroženo bezpečí žáků ani ovlivněno objasnění situace.

10. Postup při počáteční šikaně

U případu, který lze podle odborného posouzení bezpečně řešit vlastními silami školy, se postupuje zejména takto:

1. předběžné posouzení závažnosti a formy situace a určení dalšího koordinovaného postupu
2. individuální rozhovor s osobou, která na možné ubližování upozornila;
3. individuální rozhovor se žákem, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno;
4. vyhledání vhodných svědků a vedení individuálních rozhovorů s nimi;
5. zajištění a průběžné udržování ochrany a podpory žáka, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno;
6. vyhodnocení dosud získaných informací a podle potřeby doplnění dalších podkladů;
7. oddělené individuální rozhovory se žákem nebo žáky, u nichž existuje podezření, že se dopustili ubližujícího jednání;

8. vyhodnocení zjištění užším realizačním týmem a návrh dalšího postupu a potřebných opatření;
9. individuální komunikace se zákonnými zástupci zúčastněných žáků;
10. podle výsledků prošetření přijetí odpovídajících ochranných, podpůrných, výchovných a případně kázeňských opatření a následná práce se zúčastněnými žáky;
11. podle potřeby práce s třídním kolektivem bez veřejného sdílení citlivých informací o jednotlivých žácích;
12. následné sledování situace a ověřování, zda ubližování skutečně ustalo a nedochází k odvetě nebo k jeho pokračování v jiné podobě.

Důležité: Ochrana žáka, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno, se zajišťuje podle potřeby již od okamžiku, kdy se škola o možném ohrožení dozví, a pokračuje po celou dobu řešení případu.

11. Postup při pokročilé šikaně a mimořádné situaci

Pokročilé nebo neobvyklé formy šikany vyžadují zvýšenou ochranu zúčastněných osob a zapojení externího odborníka se zkušeností s řešením šikany. Při bezprostředním ohrožení škola nečeká na jeho přítomnost a nejprve provede nezbytné kroky k ochraně osob a zastavení násilí.

Při řešení se zejména:

1. zajistí ochranu a bezpečí žáka, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno;
2. zabráni pokračování ubližujícího nebo ohrožujícího jednání; podle situace se zúčastnění žáci oddělí, aby nemohlo pokračovat ubližování, nátlak nebo vzájemné ovlivňování;
3. podle potřeby přivolá další zaměstnance školy, zajistí potřebný dohled, neprodleně informuje vedení školy
4. při zranění poskytne první pomoc, podle závažnosti přivolá zdravotnickou záchrannou službu a postupuje podle pravidel evidence úrazů; a podle povahy situace zapojí členy užšího realizačního týmu;
5. bezodkladně se přizve odpovídající externí odborná pomoc, zejména středisko výchovné péče, pedagogicko-psychologická poradna nebo jiný odborník se zkušeností s řešením šikany;
6. podle povahy a závažnosti případu se kontaktuje Policie ČR a splní se případné zákonné oznamovací a ohlašovací povinnosti vůči OSPOD, státnímu zastupitelství nebo jinému příslušnému orgánu;
7. po zvládnutí akutní situace se stanoví další postup, ochranná a podpůrná opatření a plán následné práce se zúčastněnými žáky a třídním kolektivem;
8. situace se dále sleduje a ověřuje se účinnost přijatých opatření.

11.1 Náhlý výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně

Jde o mimořádnou situaci, při které skupina žáků otevřeně a závažným způsobem útočí proti jednomu nebo více žákům a je nutný okamžitý zásah. V metodických materiálech MŠMT je tato situace označována také jako „školní lynčování“.

V takové situaci škola:

1. bezprostředně zajistí ochranu ohroženého žáka a zastaví skupinové násilí;
2. přivolá další zaměstnance školy a neprodleně informuje vedení školy;
3. zajistí dostatečný dohled nad zúčastněnými žáky;
4. zabráni tomu, aby se žáci podezřelí z ubližujícího jednání mohli domlouvat, pokračovat v nátlaku nebo ovlivňovat ostatní žáky;

5. pokračuje v ochraně a podpoře ohroženého žáka; při zranění zajistí první pomoc a podle potřeby přivolá zdravotnickou záchrannou službu;
6. kontaktuje Policii ČR a současně zajistí spolupráci s odborníkem se zkušeností s řešením pokročilé šikany;
7. informuje zákonné zástupce způsobem odpovídajícím aktuální situaci a podle potřeby koordinuje další postup s Policií ČR nebo dalšími zapojenými orgány;
8. po zvládnutí bezprostředního ohrožení pokračuje v koordinovaném prošetření případu a následné práci se zúčastněnými žáky a třídním kolektivem.

12. Kyberšikana a související kybernetická agrese

Škola se zabývá také projevy kyberšikany a další kybernetické agrese, které vznikly mimo školu nebo mimo vyučování, pokud mají dopad na bezpečí žáků, vztahy mezi žáky, školní klima nebo vzdělávání. Rozsah postupu školy se vždy přizpůsobuje povaze a závažnosti situace a pravomocem školy. Pokud k jednání došlo výlučně mimo působnost školy, škola řeší jeho dopady na bezpečí, vztahy a vzdělávání žáků a přijímá preventivní a podpůrná opatření; samotná skutečnost, že se škola takovým jednáním zabývá, nezakládá automaticky důvod pro uložení kázeňského opatření.

Při řešení škola zejména:

- zajistí ochranu a podporu žáka, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno, a usiluje o zabránění dalšího šíření nebo pokračování útoku;
- zachová dostupné digitální podklady, zejména zprávy, snímky obrazovky, odkazy, profily, fotografie, videa a časové údaje; původní obsah se nemaže dříve, než jsou potřebné podklady bezpečně uchovány;
- s uloženými materiály zachází citlivě, nesdílí je zbytečně dalším osobám a využívá je pouze v rozsahu nezbytném pro řešení situace;
- neprovádí vlastní technické vyšetřování digitálního prostředí; pedagogové nevyhledávají anonymní účty, nevstupují do uzavřených online skupin a neprovádějí jiné zásahy, které přesahují jejich kompetence;
- podle povahy situace a po uchování potřebných podkladů využije možnosti nahlášení závadného obsahu provozovateli příslušné online služby nebo platformy;
- při výskytu intimního nebo sexualizovaného obsahu postupuje zvláště citlivě, chrání soukromí dítěte a zabraňuje dalšímu kopírování a šíření obsahu; další postup se řídí také příslušnou částí Krizového plánu školy;
- u falešného nebo manipulovaného obsahu, včetně obsahu vytvořeného pomocí umělé inteligence, se škola nezaměřuje na vlastní technické dokazování pravosti materiálu, ale zejména na jeho šíření, dopad na dítě a vztahy ve škole;
- posoudí souvislost online jednání se vztahy mezi žáky ve škole a podle potřeby pracuje také s třídním kolektivem nebo další relevantní skupinou žáků, aniž by veřejně rozkrývala citlivé podrobnosti konkrétního případu;
- podle závažnosti situace spolupracuje se zákonnými zástupci, pracovníky poskytujícími poradenské služby ve škole a případně s OSPOD, Policií ČR nebo dalšími odbornými subjekty;
- následně sleduje, zda nedochází k pokračování útoku, odvetě, dalšímu šíření obsahu nebo přesunu ubližování mezi online a školním prostředím.

Návaznost na Krizový plán školy: Pokud kybernetická agrese souvisí se sextingem, sexuálním nátlakem, vydíráním, šířením intimních materiálů nebo jiným rizikovým sexuálním chováním, škola

současně postupuje podle příslušné části Krizového plánu školy. Při podezření na protiprávní jednání nebo ohrožení dítěte se postupuje také podle zákonných oznamovacích a ohlašovacích povinností.

13. Spolupráce se zákonnými zástupci

Škola přijímá podněty zákonných zástupců věcně a s respektem a podezření na šikanu nepodceňuje. Zákonní zástupci zúčastněných žáků nejsou svoláváni ke společnému „vyšetřovacímu“ nebo konfrontačnímu jednání.

Komunikace se zákonnými zástupci jednotlivých zúčastněných žáků probíhá odděleně.

Škola sděluje zákonným zástupcům informace o zjištěních a přijatých opatřeních pouze v rozsahu, který je nezbytný pro řešení situace a nezasahuje nepřiměřeně do práv a soukromí ostatních žáků.

Zákonným zástupcům žáka, kterému bylo ubližováno, škola sdělí, jakým způsobem bude zajištěna jeho ochrana a další podpora a jak bude probíhat další komunikace se školou.

Zákonným zástupcům žáka, který se podle zjištění školy dopustil ubližujícího jednání, škola sdělí závěry vztahující se k jejich dítěti, přijatá nebo navrhovaná opatření, očekávanou změnu chování a podle potřeby možnosti odborné pomoci.

Další komunikace se zákonnými zástupci se přizpůsobuje vývoji případu a výsledkům následného sledování situace.

14. Vnější spolupráce a oznamovací povinnosti

Pokud se na případu podílejí žáci více škol, vedení školy podle potřeby naváže spolupráci s vedením dalších dotčených škol a koordinuje další postup.

Podle povahy a závažnosti případu škola spolupracuje s odbornými službami a příslušnými orgány. Pokud jsou splněny podmínky stanovené právními předpisy, plní škola příslušné oznamovací nebo ohlašovací povinnosti.

- Zdravotnická záchranná služba (155 / 112) – při závažném zranění, bezprostředním ohrožení života nebo zdraví nebo jiné akutní situaci vyžadující zdravotnickou pomoc.
- Policie ČR (158 / 112) – při bezprostředním ohrožení, závažném násilí nebo pokud okolnosti nasvědčují možnému protiprávnímu jednání a je s ohledem na povahu a závažnost situace na místě součinnost Policie ČR. V naléhavé situaci se Policie ČR kontaktuje bezodkladně.
- Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) – pokud skutečnosti nasvědčují tomu, že jde o ohrožené dítě ve smyslu § 6 zákona č. 359/1999 Sb.; škola takové skutečnosti oznamuje bez zbytečného odkladu. OSPOD se zapojuje také v dalších případech stanovených právními předpisy.
- OSPOD a státní zastupitelství podle § 31 odst. 5 školského zákona – dopustí-li se žák jednání podle § 31 odst. 3 školského zákona, ředitel školy oznámí tuto skutečnost OSPOD, jde-li o nezletilého žáka, a státnímu zastupitelství, a to do následujícího pracovního dne poté, co se o jednání dozvěděl.
- PPP, SVP nebo další odborná služba – škola je zapojuje podle potřeby, zejména při pokročilé nebo neobvyklé šikaně, při potřebě odborné intervence ve třídě, konzultace dalšího postupu nebo dlouhodobější podpory zúčastněných žáků.

O zapojení externích subjektů a dalším postupu se vede odpovídající záznam v dokumentaci případu.

15. Podpůrná, výchovná a kázeňská opatření

Po objasnění situace škola stanoví další postup podle závažnosti případu, potřeb zúčastněných žáků a situace v třídním kolektivu. Cílem je zejména zastavit ubližování, zajistit bezpečí, podpořit žáka, kterému bylo ubližováno, pracovat se žákem, který se ubližujícího jednání dopustil, a předcházet opakování šikany. Před přijetím opatření, které se žáka bezprostředně týká, mu škola přiměřeně jeho věku a vyspělosti umožní vyjádřit se k podstatným skutečnostem a jeho vyjádření při stanovení dalšího postupu zohlední.

15.1 Ochranná a podpůrná opatření

Podle potřeby škola zejména:

- zajistí bezpečí a podporu žáka, kterému bylo ubližováno;

podle situace upraví dohled nebo organizaci pohybu a činností tak, aby se snížilo riziko dalšího ubližování nebo odvety;

- zajistí psychologickou nebo poradenskou podporu;
- průběžně komunikuje se zákonnými zástupci;
- podle potřeby doporučí nebo zprostředkuje odbornou pomoc prostřednictvím PPP, SVP, zdravotních služeb nebo dalších odborných pracovišť;
- přijme opatření k omezení rizika pokračování šikany, odvety nebo přesunu ubližování do online prostředí;
- dítě, kterému bylo ubližováno, nesmí být řešením znevýhodněno;
- průběžně sleduje další vývoj situace a účinnost přijatých opatření.

15.2 Práce s agresorem

Podle povahy a závažnosti případu škola zejména:

- jasně pojmenuje nepřijatelnost daného jednání a očekávanou změnu chování;
- vede žáka k porozumění důsledkům jeho jednání a k převzetí odpovědnosti za vlastní chování;
- podle potřeby stanoví konkrétní očekávání a způsob dalšího sledování chování;
- spolupracuje se zákonnými zástupci žáka;
- podle potřeby doporučí nebo zprostředkuje odbornou pomoc;
- průběžně sleduje, zda nedochází k pokračování ubližování, odvetě vůči žákovi, kterému bylo ubližováno, nebo vůči osobě, která na situaci upozornila.

15.3 Práce s třídním kolektivem

Součástí řešení je podle potřeby také následná práce s třídním kolektivem zaměřená na obnovení bezpečného prostředí, vztahy mezi žáky a předcházení opakování šikany. Třídy jsou sdělovány pouze informace potřebné pro další společnou práci; citlivé skutečnosti týkající se jednotlivých žáků se nezveřejňují. U závažnějších nebo pokročilých forem šikany škola podle potřeby využije odbornou externí podporu.

15.4 Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení uložit žákovi podle § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb. kázeňské opatření:

- napomenutí, které ukládá třídní učitel nebo ředitelem školy pověřený pedagogický pracovník;
- důtku, kterou ukládá třídní učitel nebo ředitelem školy pověřený pedagogický pracovník;
- důtku ředitele, kterou ukládá ředitel školy.

Pravidla pro ukládání kázeňských opatření jsou součástí školního řádu. Uložení kázeňského opatření a jeho důvody se neprodleně oznámí žákovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamenají se do dokumentace školy.

16. Evaluace programu

Plnění a účinnost programu jsou vyhodnocovány průběžně. Souhrnné vyhodnocení se provádí jednou ročně na konci školního roku.

Při vyhodnocování se zohledňují zejména:

- zkušenosti pedagogických pracovníků a pracovníků poskytujících poradenské služby ve škole;
- poznatky z řešených případů a podnětů týkajících se vztahů mezi žáky;
- vývoj klimatu tříd a podněty žáků;
- zkušenosti z třídnických hodin a realizovaných preventivních aktivit;
- výskyt nových nebo opakujících se rizikových situací, včetně online prostředí;
- potřeby dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Podle výsledků vyhodnocení škola upravuje preventivní aktivity, organizační a bezpečnostní opatření, způsob práce s třídními kolektivy a podle potřeby také tento program a související krizové postupy.

V Uherském Hradišti dne 1. 9. 2026

Mgr. Vratislav Brokl, ředitel školy

17. Kontakty

Instituce / služba	Kontakt / využití
Integrovaný záchranný systém	112 – bezprostřední ohrožení a situace vyžadující součinnost složek IZS
Policie ČR	158 – bezprostřední ohrožení, závažné násilí, podezření na protiprávní jednání
Zdravotnická záchranná služba	155 – závažné zranění, akutní ohrožení života nebo zdraví
KPPP a ZDVPP Zlín – pracoviště Uherské Hradiště	Františkánská 1256, 686 01 Uherské Hradiště; tel. 572 551 352 , mobil 735 107 633 – odborná konzultace, diagnostika, práce s třídním kolektivem
Středisko výchovné péče HELP	Zelené náměstí 1292, 686 01 Uherské Hradiště; tel. 572 564 520 ; e-mail svp@svphelp.cz , pro objednání na pracoviště UH uh@svphelp.cz – konzultace a odborná pomoc při závažném rizikovém chování, práce s dítětem, rodinou nebo třídou
Středisko výchovné péče DOMEK Zlín	Česká 4789, 760 05 Zlín; tel. 606 818 818, 773 481 332 ; e-mail info@svpdomek.cz – odborná konzultace a pomoc dětem, rodičům i škole při závažných vztahových, výchovných a školních obtížích; ambulantní a pobytová péče
OSPOD Uherské Hradiště	OSPOD Uherské Hradiště – Městský úřad Uherské Hradiště, Protzkarova 33, 686 01 Uherské Hradiště; ústředna 572 525 111 ; aktuální přímé kontakty na pracovníky OSPOD jsou uvedeny na webu města.
Poradenské centrum – pracoviště Uherské Hradiště, Poradenské a krizové centrum, p. o.	Protzkarova 51, 686 01 Uherské Hradiště; tel. 775 760 785 ; e-mail pcuh@pkcentrum.cz – odborné poradenství pro děti, mladé lidi a rodiny v náročných životních a vztahových situacích
Krizová pomoc – Poradenské a krizové centrum, p. o., Zlín	Divadelní 3354, Zlín; tel. 730 166 862 ; e-mail kp@pkcentrum.cz – bezplatná odborná pomoc při akutní psychické nebo jiné závažné životní krizi; služba působí v rámci Zlínského kraje
Metodická podpora pro oblast školství – Poradenské a krizové centrum, p. o.	Mgr. Monika Langrová – 734 785 999 , monika.langrova@pkcentrum.cz ; Mgr. Bronislava Šišková – 603 185 192 , bronislava.siskova@pkcentrum.cz – možnost metodické konzultace pro školu
Linka bezpečí	116 111 , zdarma a nonstop – anonymní pomoc dětem a studentům do 26 let
Rodičovská linka	606 021 021 – krizová pomoc a poradenství pro rodiče a další dospělé jednající v zájmu dítěte, včetně pedagogů; pracovní dny Po–Čt 9.00–21.00, Pá 9.00–17.00

Příloha č. 1 – Zásady vedení individuálních rozhovorů při prošetřování podezření na šikanu

Individuální rozhovor slouží ke zjištění skutečností potřebných pro posouzení situace a stanovení dalšího postupu školy. Jeho cílem není získat přiznání ani předem prokázat vinu konkrétního žáka.

Při vedení rozhovoru pověřený pracovník školy:

- jedná klidně, věcně a přiměřeně věku a vyspělosti žáka;
- na začátku žákovi přiměřeně sdělí, čeho se rozhovor týká, a dá mu prostor popsat situaci vlastními slovy; podle potřeby následně konkretizuje skutečnosti, které škola prověřuje, aniž by bez nezbytného důvodu prozrazoval zdroj informace;
- přednostně používá otevřené a neutrální otázky; podle potřeby pokládá také konkrétní upřesňující otázky, které žákovi nepodsouvají odpověď;
- nepoužívá nátlak, vyhrožování, ponižování ani sugestivní otázky;
- při výrazném rozrušení žáka rozhovor podle potřeby přeruší.

Rozhovory se zúčastněnými žáky probíhají individuálně a koordinovaně. Neprovádí se konfrontace žáka, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno, se žákem podezřelým z šikany ani společné prošetřování svědků a žáků podezřelých z šikany. Rozporná sdělení se ověřují prostřednictvím dalších individuálních rozhovorů a dostupných podkladů.

Při rozhovoru se žákem, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno, je prioritou jeho bezpečí a podpora. U svědka se zjišťuje především to, co sám viděl, slyšel nebo zažil. U žáka podezřelého z šikany je cílem získat jeho vlastní popis situace a ověřit potřebné skutečnosti.

Pokud je žák kvůli rozhovoru uvolněn z vyučování, omezuje se zásah do vzdělávání na nezbytnou dobu. Pokud čeká mimo výuku, musí být zajištěn odpovídající dohled.

Z rozhovoru se pořizují pracovní poznámky nebo přiměřený písemný záznam. Podpis žáka není automatickou podmínkou jeho pořízení.

Pro strukturované zachycení podstatných informací lze využít Přílohu č. 2 – Pracovní záznam z individuálního rozhovoru („rybí kost“).

Příloha č. 2 – Pracovní záznam z individuálního rozhovoru („rybí kost“)

Interní pracovní pomůcka školy pro strukturované zachycení podstatných informací při prošetřování podezření na šikanu. Nejde o formulář stanovený MŠMT.

Datum: _____

Čas: _____

Rozhovor vedl/a: _____

Rozhovor veden s: _____

- ☐ osobou, která na situaci upozornila
- ☐ žákem, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno
- ☐ svědkem
- ☐ s žákem, jehož jednání je prověřováno
- ☐ jinou osobou: _____

Záznam podstatných informací

Okruh	Záznam / přesná citace, je-li významná
Zdroj informace	Kdo na situaci upozornil? Co dotazovaná osoba sama viděla, slyšela nebo zažila a co ví od jiných osob?
Co se stalo?	Konkrétní popis události nebo jednání.
Komu se to stalo?	Komu bylo nebo mohlo být ublíženo? Týká se situace jednoho nebo více žáků?
Kde?	Kde se situace odehrála nebo odehrává? Souvisí také s online prostředím?
Kdy?	Kdy k situaci došlo? Kdy poprvé a kdy naposledy?
Opakování a délka	Stalo se to jednou, nebo opakovaně? Jak často? Jak dlouho situace trvá?
Kdo byl přítomen a kdo co konkrétně dělal?	Kdo se situace účastnil? Kdo další ji mohl vidět nebo o ní něco vědět?
Jak jednání probíhalo?	Způsob jednání; případně použité předměty, digitální prostředky, vyhrožování, nátlak nebo jiné okolnosti.
Dopad a bezpečí	Jaký měla situace dopad? Existuje obava z dalšího ubližování nebo odvety?
Další důležité informace	Je ještě něco podstatného, co by škola měla vědět?
Aktuální potřeby	Je-li to relevantní: je něco, co by nyní mohlo pomoci zvýšit bezpečí nebo situaci zvládnout?

Bezprostředně přijatá opatření

Další postup

Příloha č. 3 – Rychlý postup zaměstnance při podezření na šikanu

Tato příloha slouží jako stručná orientační pomůcka pro zaměstnance školy. Podrobný postup je uveden ve Školním programu proti šikanování a v jeho přílohách.

1. Pokud právě dochází k ubližování nebo bezprostřednímu ohrožení

bezodkladně reaguj a podle svých možností přispěj k zastavení jednání;
zajisti bezpečí ohroženého žáka a podle potřeby přivolej dalšího zaměstnance školy;
zajisti potřebný dohled nad zúčastněnými žáky;
při zranění poskytni první pomoc a podle závažnosti volej 155 / 112;
při závažném násilí nebo bezprostředním ohrožení volej podle situace 158 / 112;
neprodleně informuj vedení školy.

2. Pokud se dozvíš o podezření na šikanu

ber oznámení vážně a situaci nezlehčuj;
vyslechni základní informaci a podle situace zajisti bezpečí žáka;
neslibuj absolutní utajení;
podezření zpravidla předej výchovnému poradci, podle závažnosti také vedení školy; podle povahy situace se zapojují další členové URT;
zaznamenej podstatné informace, které jsi získal/a;
další prošetřování probíhá koordinovaně podle Školního programu proti šikanování.

3. Při individuálním rozhovoru

jednej klidně, věcně a přiměřeně věku a vyspělosti žáka;
na začátku žákovi přiměřeně sděl, čeho se rozhovor týká, a dej mu prostor popsat situaci vlastními slovy;
podle potřeby následně konkretizuj skutečnosti, které škola prověřuje, aniž bys bez nezbytného důvodu prozrazoval/a zdroj informace;
přednostně používej otevřené a neutrální otázky; podle potřeby pokládej také konkrétní upřesňující otázky, které žákovi nepodsouvají odpověď;
nepoužívej nátlak, vyhrožování, ponižování ani sugestivní otázky;
při výrazném rozrušení žáka rozhovor podle potřeby přeruš;
pro strukturované zachycení podstatných informací lze využít Přílohu č. 2 – Pracovní záznam z individuálního rozhovoru („rybí kost“).

4. Co při prošetřování nedělat

neprošetřuj případ veřejně před třídou;
nekonfrontuj žáka, kterému bylo nebo mohlo být ubližováno, se žákem, jehož jednání je prověřováno;
neprováděj společné prošetřování svědků a žáků, jejichž jednání jsou prověřována;
nesvolávej zúčastněné žáky nebo jejich zákonné zástupce ke společnému „vyříkání si“ situace;
neprozrazuj bez nezbytného důvodu zdroj oznámení;
neprováděj další samostatné šetření, které není koordinováno s pracovníky řešícími případ.

5. Při kyberšikaně

uchovej dostupné podklady, zejména zprávy, snímky obrazovky, odkazy, označení profilu, datum a čas;
škodlivý obsah zbytečně nepřeposílaj;
u intimního nebo sexualizovaného obsahu postupuj zvláště citlivě a obsah dále nekopíruj;
neprováděj vlastní technické vyšetřování účtů, zařízení nebo uzavřených online skupin;
informaci předej stejným způsobem jako jiné podezření na šikanu.